



# Vizsgaszervezési útmutató

MTSZ útjelző-vezetői vizsgához

## 1. A VIZSGA

### Az útjelző-vezetői vizsga célja

A vizsga célja a jelöltek elméleti felkészültségének és gyakorlati útjelző-vezetői képességének az ellenőrzése.

### Az útjelző-vezetői vizsga részei

A vizsga írásbeli és gyakorlati részből áll. Az írásbeli vizsga megelőzi a gyakorlati vizsgát.

## 2. A VIZSGA ELŐKÉSZÍTÉSE

### Az útjelző-vezetői vizsga előkészítése

A vizsgát szervező tagszervezetnek a vizsgabejelentő űrlapot az MTSZ Oktatási Bizottság és a Turistaút Szakbizottság számára a vizsga előtt 30 nappal kell megküldenie a gyakorlati vizsgapálya adataival együtt.

#### Szabályzat VI.A.1.

A vizsgát lebonyolítása előtt legalább 30 nappal korábban kell bejelenteni az MTSZ OB-hoz a *Tanfolyami vizsgabejelentő lapon*, amelyhez csatolni kell a gyakorlati vizsgapálya dokumentációját, beleértve a térképvázlatot is, ezen szerepeltetve:

- a rendező szervezet nevét,
- a vizsgapálya készítőjének nevét.
- a gyakorlati vizsga megrendezésének dátumát,
- a hegység, vagy tájegység nevét,
- az északi irányt,
- a térképvázlat méretarányát,
- a vizsgapálya légvonaltávját és szintemelkedését,
- a vizsgatúra rajt és cél helyét, megnevezését,
- az időmérő és ellenőrzőpontok helyét és megnevezését.

Komplex tanulási zavarral rendelkezőknek szükség esetén a vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt. Az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz (pl. számológép) alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló részben szóbeli beszámolóval történő felváltását. A jogosultságot – a vizsga előtt 30 nappal a vizsgaszervezőhöz előzetesen benyújtott – szakértői véleménnyel a vizsgázónak igazolnia kell. Minden, a fentiekhez



kapcsolódó vizsgabizottsági döntést és intézkedést a vizsga jegyzőkönyvében dokumentálni kell.

## **A vizsga előkészítésében és lebonyolításában résztvevők**

Az írásbeli vizsgát az MTSZ Turistaút Szakbizottsága állítja össze. Az írásbeli vizsga tanteremben kerül lebonyolításra.

A vizsgázók és az ellenőr(ök) előre elkészített beosztás szerint foglalnak helyet a termekben. Ellenőr a tanfolyam bármelyik oktatója lehet.

A gyakorlati vizgapályát oktatásban és MTSZ jelzésfestési pályázatban gyakorlatot szerzett, vizgabizonyítvánnyal rendelkező útjelző-vezető állíthatja össze, akit a tanfolyamszervező/képzésvezető kér fel erre a feladatra az MTSZ Turistaút Szakbizottság egyetértésével.

## **A vizgabizottság**

### Szabályzat VI.B. pont

A vizgabizottság 4 főből áll.

A vizgabizottság elnöke az MTSZ OB által megbízott olyan képzett személy, aki a vizsga fokozatánál magasabb, a szakágnak megfelelő túravezetői képesítéssel rendelkezik, ismeri és alkalmazni képes a hatályos Oktatási Szabályzat vonatkozó részeit, valamint ismeri a vizsgaelnöki feladatkört és a vizsga lebonyolításának teljes menetét. További 2 fő vizgabizottsági tag a képzésszervező által felkért, legalább a vizsga fokozatának és szakágának megfelelő képesítéssel rendelkező személy.

A vizgabizottságba 1 főt az MTSZ OB is delegál.

A vizsga szervezését és lebonyolítását végző személy tanácskozási joggal lehet jelen a vizgabizottság megbeszélésein, és a vizsgán.

## **A vizsgára bocsátás feltételei**

Vizsgára az a tanfolyami résztvevő bocsátható, aki részt vett az útjelző-vezetői tanfolyamon, és teljesítette a vizsgára bocsátás követelményeit. A gyakorlati vizsgarészt az a vizsgázó kezdheti meg, aki az írásbeli vizsgarészt sikeresen teljesítette.

A vizsgára bocsátás feltételeit a vizsga napját megelőzően kell ellenőrizni, és dokumentálni szükséges.

## **3. ÍRÁSBELI VIZSGA**

### **Írásbeli vizsga**

Az MTSZ Turistaút Szakbizottsága által kiadott feladatlap, amelynek maximális pontszáma 100 pont.



Az írásbeli vizsga javítását a Turistaút Szakbizottság által kijelölt személyek végzik.

Az írásbeli kérdéssor kérdéseinek minimum 50%-át az útjelző szakismeretek anyag teszi ki.

A sikeres írásbeli vizsga feltételei:

- az útjelző szakismeretek témaköreiből minimum 60%-os eredmény, és ezen témakörökben a nulla pontos válaszokból nincs 5 darabnál több,
- a teljes feladatlapon elért minimum 60%-os eredmény és a nulla pontos válaszokból nincs 10 darabnál több.

A vizsgabizottság bírálja el, hogy a legalább 55%-ot teljesítő, de 60%-ot nem elérő vizsgázók számára biztosítja-e szóbeli felelettel az írásbeli vizsgaeredmény javítását.

## Írásbeli vizsga lebonyolítása

A vizsgázók az előzetesen összeállított terembeosztás, ülésrend szerint vizsgáznak.

## 4. GYAKORLATI VIZSGA

### Gyakorlati vizsga előkészítése

A gyakorlati vizsgát az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásának, a tananyag készség szintű elsajátításának ellenőrzésére kell építeni.

A gyakorlati vizsga előkészítését időben el kell kezdeni. A vizsgapálya tervezését tájékozódásban jártas, gyakorlativizsga-szervezésben rutinos személy végezze. A vizsgapályának olyan helyszínen kell lennie, amit a képzés során nem érintettek. A vizsgaelnök a gyakorlati vizsga véleményezésében részt vesz, módosító javaslatokat tesz.

### A gyakorlati vizsgaútvonal paraméterei

A gyakorlati vizsgán az útvonal hossza legkevesebb 6 km, legfeljebb 8 km legyen. Az útvonalon legyenek ellenőrzőpontok, amiket a vizsgázónak kötelező érintenie. Az ellenőrzőpontok turistatérképen jól beazonosítható tereptárgyak lehetnek. Az útvonal turistajelzés nélküli utakon is haladjon, jellemzően jól követhető vonalas tereptárgyak (patakpart, nyiladék, kerítés, jelzetlen út) mellett. A nem jelzett szakasz(ok) távolságának el kell érnie a teljes táv 50%-át. Az útvonal szintemelkedésével kapcsolatban nincs megkötés, az a tereptől függ.

Menetidő: a vizsgapálya menetidejét 3 km/h sebesség, plusz 30% keverési idő figyelembevételével kell megállapítani.

A tervezett vizsgapálya útvonalát és az időmérő-állomásokon feltett kérdések és kiadandó feladatok listáját titokban kell tartani! Ezeket a részleteket a vizsgabejelentővel együtt megadott határidőre az MTSZ Oktatási Bizottságának és Turistaút Szakbizottságnak be kell küldeni.

### Érintőpontok az útvonalon

A gyakorlati vizsgán kétféle érintőpont van. A Nemzetközi Tájékozódási Futó Szövetség által előírt normáknak megfelelő 30×30 cm-es tájfutó bójával megjelölt pont, illetve az ugyanilyen bójával megjelölt időmérő állomás. Az érintőpontok érintését a rögzített nyomvonallal, ezen túl az erre előírt érintőpontoknál készített geotag-elt fényképpel kell igazolni.



A pontok száma – a rajt és a cél pontját nem számítva – 7 db legyen. A pontok közül legalább 1 db a távolságmérésre (min. 50 m - max. 150 m), legalább 2 db a tájékozódási képesség felmérésére, legalább 1 db csomópont kialakításának képességére, további legalább 2 db jelzések elhelyezési ismeretek (beleértve meglévő jelzések értékelésének képességét is) felmérésére irányuljon. Az érintőpontok a turistatérképen jelölt és a terepen egyértelműen beazonosítható tereptárgyaknál legyenek (pl. esőbeálló, kilátópont, útelágazás, forrás, turista látnivaló).

## Gyakorlati vizsga lebonyolítása

A gyakorlati vizsga lebonyolításában részt vevők: pályakitűző, pályakirakó, rajt/cél személyzete, időmérő-állomás személyzete, legalább egy mozgóellenőr.

A gyakorlati vizsgát terepen kell megrendezni egy kijelölt útvonalon úgy, hogy az alkalmas legyen a vizsgázók ismereteinek felmérésére egyénileg a következő területeken: magabiztos tájékozódás és jelzések elhelyezése. A vizsgapályát a vizsgázónak egyénileg kell teljesítenie. Ezt a vizsgaszervezőnek azzal is biztosítani kell, hogy a vizsgázók között indításkor a rajtban legalább 15 perc különbség legyen. A gyakorlati vizsga során egy vizsgapályán egy vizsganapon legfeljebb 15 fő vizsgáztatását javasoljuk. Ezért, ha indokolt, akkor a gyakorlati vizsgát több vizsganapon vagy egy vizsganapon egymást nem érintő, keresztező vizsgapályákon is meg lehet rendezni.

A gyakorlati vizsgapályát a jelöltek turistatérkép, tájoló és műholdas navigációs rendszerek használatára alkalmas készülék segítségével teljesítik. A turistatérképet az MTSZ térképésze készíti elő, a méretaránya lehetőség szerint 20 ezres legyen (1:20000). A menetutasításon a pálya paraméterein (táv, szintemelkedés, ellenőrzőpontok és feladatok) kívül további segítség nem adható. Feladat lehet: szerkesztés, távolságmérés, kötelező útvonal.

A vizsgapálya bejárásán tanúsított teljesítményen kívül a gyakorlati vizsgán az érintőpontoknál kialakított állomásokon két-két szóbeli kérdés megválaszolása, és egy gyakorlati feladat megoldása vár a vizsgázóra. A szóbeli kérdéseket és a gyakorlati feladatot a tájékozódás, terep, térkép, valamint az útjelző-vezetői szakismeretek témakörökből kell kiválasztani.

A jelzések elhelyezési-gyakorlat értékelési szempontjai:

### 1. HELYES ÚTVEZETÉS: *A jelzések a megfelelő nyomvonalon vezetnek-e?*

- a térképen szereplő nyomvonalat mutatják-e az elhelyezett jelek,
- ill. attól csak nagyon indokolt esetben és mértékig tér el.

### 2. FOLYTONOSSÁG+ROBUSZTUSSÁG: *Van-e mindenütt jelzés, ahová kellene?*

- az út- és terepviszonyoknak megfelelő sűrűség,
- folyamatos követhetőség,
- minden elágazás megjelölése,
- irányjelző/behívó/megerősítő jelzések,
- redundancia, ahol indokolt.

### 3. LÁTHATÓSÁG+EGYÉRTELMŰSÉG: *Ami el van helyezve, az jól látható, és egyértelmű?*

- a megfelelő jelzési módok alkalmazása [egypofás/kétpofás/nyíl/sarok/stb...],
- úttal bezárt szög,
- egy- és kétirányú nyilak használata, nyílhegyek iránya,
- nem félrevezető/kétértelmű jelzések,
- menetirányból való láthatóság: megfelelő tereptárgy és elhelyezés megválasztása,



- belógó növényzet eltávolítása.

#### 4. CSOMÓPONTOK ÉS KRITIKUS PONTOK: *Jelzett utak találkozása/vége és a nehezen jelezhető helyek, ill. letérési pontok jelzése egyértelmű és teljeskörű-e?*

- csomópontok minden irányból való észrevehetősége, áttekinthetősége, egyértelműsége,
- a váratlan irányváltások figyelemfelkeltő kijelölése,
- a tereptárgyak hiányából, vagy nem megfelelő elhelyezkedéséből adódóan nehezen jelezhető helyeken [pl. tisztások, bozótos részek] a nyomvonal egyértelmű jelzése speciális jelzési módokkal (egyértelmű előjelzés, iránymegerősítés, maxi jel, stb.), ill. útjelző oszlopokkal, vagy azok javaslatával.

A gyakorlati vizsga sikeres, ha

- a jelölt a vizsgapályán a menetidőt tartva (a keverési időt beleszámítva),
- önállón, gyalogosan végigmegy,
- a gyakorlati vizsgafeladatok (beleértve a jelzéstestési projektfeladatot is) teljesítéséért kapható pontoknak legalább a 70 %-át elérte,
- az ellenőrző/érintőpontokat sorrendben, legfeljebb egy pont kihagyással érinti
- .

A gyakorlati vizsga teljesítését menetkartonon szükséges dokumentálni. Az ellenőrzőpontoknál kialakított állomásokon „húzott” kérdések sorszámát és a kapott pontot is a menetkartonra fel kell írni.

## 5. SIKERES VIZSGA

### **Az útjelző-vezetői vizsga sikeres**

A gyakorlati vizsga végén, a célba beérkezett vizsgázókkal javasolt egy szakmai beszélgetés a tanulókkal, a vizsga lezárása.

Az útjelző-vezetői vizsga sikeres, ha a jelölt az írásbeli vizsgán, majd a gyakorlati vizsgán is megfelelt.

## 6. A VIZSGA LEZÁRÁSA

### **Vizsgajegyzőkönyv**

A vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a tanfolyamszervező/képzésszervező, a tanfolyamot szervező egyesület vezetője és a vizsgaelnök írnak alá. A vizsgaelnök is aláírásával hitelesíti a jegyzőkönyvet, vizsgaelnöki pecsétet nem használ.

### **Vizsgán történő szabálytalanság**

Amennyiben a vizsgán rendkívüli esemény történik vagy a vizsgaelnök, esetleg egy vizsgázó szabálytalanságot tapasztal, akkor arról jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a vizsgát követően 3 példányban kell elkészíteni. Egy példányt az MTSZ Oktatási Bizottsága egy másik példányt



pedig a Turistaút Szakbizottság részére 14 napon belül kell beküldeni elektronikusan. A harmadik példányt pedig a tanfolyamot rendező tagszervezet őrzi.

A szabálytalanságokról felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az időpontot, az eset leírását, a vizsgázó nyilatkozatát, továbbá minden olyan esemény részletezését, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.

A jegyzőkönyvet aláírják: aki felvette a jegyzőkönyvet, valamint a vizsgázó. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti. Ha a szabálytalanság az írásbeli vizsgán történik, a vizsgázónak jogában áll a dolgozatát a szabálytalanság észlelése után is folytatnia. A vizsgaelnök ellenőrizzé, hogy ezt a jogot a tanfolyam szervezői biztosították-e.

Szabálytalanság esetén a vizsgaelnök, még a gyakorlati vizsga előtt alaposan tájékozódjon, hogy megalapozott döntési javaslatot tudjon a vizsgabizottságnak előterjeszteni a vizsgázó további sorsáról.

2023. március